

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 10. maja 2018 - Leto XXVIII, št. 19

stran 2

TRADICIONALNO DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ SLOVENSKEGA JEZIKA

MONOŠTRSKI PRVOŠOLČKI, ...
stran 4

15. DECEMBER: PRAZNIK BLAŽENEGA JÁNOSA BRENNERJA
stran 5

NAJRAJ VANEJ DELAM
stran 8

Gezik se navčiš, če ga gučiš

Šaularge v Porabji vsakšno leto majo tekmovanje (verseny) v slovenščini, gde morajo pokazati, kak poznajo pa kak gučijo té gezik. Tü bi zdaj mogla napisati »svoj materni gezik«, dapa tau bi nej vüpala napisati, zatok ka je tej generaciji, stera je zdaj v šauli, slovenščina več nej materni gezik, slovenski gezik je materni gezik njeni babic pa dejdekov, pa mogauče eške na pau njini mamice. Pa nej samo zatok, ka njine mamice z njimi več ne gučijo slovenski (babice tö bole malo), liki zatok tö, ka med tejmi mlajši, steri so prišli na tekmovanje, skurok nej bilau več ednoga nej, steri bi emo obadva stariša Slovenca. Bili so pa med njimi takšni tö, steri so meli tak mater kak očo Madžara. Skurok vsakšno dejte je pa melo kakšni dalešnji slovenski rod. Potom toga vidimo, ka držina več ne opravi (ne more opraviti) svoje naloge, ka bi mladi generaciji prejkudala slovensko rejč. Zatok se pa tau zdaj čaka od šaule (vrtca), stera ma dobre pogoje za tau. Kak lepau so mlajši pripovedjali o tom, ka na keden majo pet vör slovenskoga gezika pa eške edno vöro spoznavanje slovenstva. Ka o tisti predmetaj, stere se včijo v bejdvej gezikaj sploy ne gučimo. Po telko vör včenja gezika bi tej mlajši mogli tak tekoče (folyékonyan) gučati, govoriti slovenski, ka bi je bilau veseldje poslušati.

Dapa ka smo vidli na tekmovanji? Najprva tau, ka v znanji tisti mlajšov z 8-letne gimnazije, steri majo na keden samo tri vöre slovenskoga gezika pa tisti šaularov, steri odijo na dvojezične šaule, skurok nej bilau razlike. Drugič tau, ka so šaularge pridni, vej se pa tiste teme, stere dobijo, največkrat navčijo. Baja je samo tau, ka se je navčijo na pamet, nejsam pa gvüšna, ka vsigdar vse razmejo, ka gučijo. Šaularka, stera je trno lepau tapravla svojo temo, nücala takšne reči, stere sem se ge navčila, gda sem že na visoko šaulo ojdla, je samo gledala, gda smo jo nika pitali. Pa nejsmo go pitali kaj težkoga.

Dja tak mislim, ka je nej dobro, če se dejte kaj na pamet navči pa ne razmej, ka guči. Vej pa tisto, ka se tak navčimo, za en keden pozabimo. Baukše je, če zna kaj povedati prausno, s »svojimi« rečami.

Zatok sem pa trno vesela bila tisti deklici – doma je iz Varaša, pa sploy ne vejm, ali ima kakšne slovenske korenjé – stera je, leko ka z hibami, dapa »brblava« bila, pa tau slovensko brblava. Razmejla je vsakšno pitanje, na vsakšno znala odgovor dati. Takšno znanje dosta bola cejnim kak lejpe, na pamet navčene tekste. Zatok sem pa v oceni, kak predsednica komisije, pravla, ka z učenci gučati trbej. Gučati vsigdar: na vöraj slovenščine pa zvün vör slovenščine. Tisto drugo, tisti plus oni že vcujdejejo, vej so pa flajсни, pridni. Plus pa mora vcujdati držina tö. Če že gezika ne dá prejk mladi generaciji, naj bar ma pozitivni odnos do slovenščine, naj svoji mlajšom volau dava, ka do se radi včili gezik svoji stari staršov.

Marijana Sukič

TRADICIONALNO DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ SLOVENSKEGA JEZIKA

Madžarski državni Urad za šolstvo vsako leto pripravi državno tekmovanje iz znanja na-

mimogrede usvojili veliko več slovenskih sporazumevalnih vzorcev, če bi jih slišali od učitel-

dela ter razglasila zmagovalce. V kategoriji dvojezičnih šol je 1. mesto dosegla *Eliza Nagy* z gornjeseniške šole, 2. mesto *Bernadett Kosik* in 3. mesto *Rita Rebeka Takacs* – obe iz števanovske šole. V kategoriji slovenščina kot predmet je 1. mesto dosegla *Dora Doszpot*, 2. pa *Aron Jakab Soós*, oba iz monoštrske gimnazije. Čestitamo! Svečana zaključna prireditev, kjer bodo zbrani zmagovalci, udeleženci jezikov-

Učenci med pripravami

rodnostnih jezikov za učence 7. in 8. razredov osnovne šole in 8-letne gimnazije. Učenci najprej opravijo pisni preizkus, nato sledi ustni del tekmovanja. Le-ta je letos potekal 27. aprila v Slovenskem centru v Monoštru. Vodja tekmovanja, Agota Kállay, sicer vodja narodnostnega oddelka na državnem šolskem uradu, je najprej nagovorila zbrane tekmovalce in mentorice. Od 9 prijavljenih učencev jih je prišlo 7, 2 učenki iz DOŠ Gornji Senik, 3 iz DOŠ Števanovci in 2 učenca iz monoštrske gimnazije. Tekmovali so v dveh kategorijah – v prvi učenci dvojezičnih šol in v drugi gimnazijci, ki imajo slovenščino samo kot predmet. Vsak tekmovalec je potegnil listek s temo, o kateri je moral govoriti pred komisijo (Marijana Sukič – predsednica, in članici Elena Savelieva ter Valerija Perger). Članice komisije pa so postavljale kandidatom dodatna vprašanja iz vsakdanjega življenja, saj jih je zanimalo predvsem razumevanje povedanega in zmožnost tekmovalcev komunicirati v slovenskem jeziku. Vsi tekmovalci so se trudili po svojih močeh, kot vsako leto pa je komisija tudi tokrat ugotavljala, da se na šolah premalo kumunicira z učenci v slovenskem jeziku, saj bi le-ti

Učiteljice-mentorice: (z leve) Irena Fasching, Agica Holec in Szilvia Kocsis

jev. In še eno zanimivo spoznajte: pri učenkah s števanovske in seniške šole tokrat v znanju ni bilo razlik kot prejšnja leta. Ob koncu je komisija seštela rezultate pisnega in ustnega

nih tekmovanj vseh narodnosti, bo junija v Budimpešti.

(Slika na prvi strani: Dora Doszpot odgovarja na vprašanja komisije)

Foto: K. Holec

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

Števanovci

UČITELJ, KULTURNIK IN ZBIRALEC PRAVLJIC KAREL KRAJCAR

Nedavno umrli učitelj *Karel Krajcar*, po duši Števanovec in Slovenec, in prijatelj tedaj, ko sva zgolj dva novinarja iz Slovenije načrtno obiskovala Porabje in o življenju Slovencev pisala in govorila, Jože Šabjan na Radiu Murska Sobota in v Vestniku, podpisani na Radiu Ljubljana in Radiu Maribor. Pišem seveda o davnem letu 1966 in tedanjem času, skoraj na enak način »razpotegnen« v še več desetletij, vse do razpada Demokratične zveze južnih Slovanov v Budimpešti in ustanovitvi Zveze Slovencev na Gornjem Seniku.

Karel Krajcar in njegova mama sta naju z Jožetom sprejela v svoji hiši na rahli števanovski vzpetini vedno, res zmeraj z veseljem in prijazno s porabsko besedo ter postregla z domačim pecivom in kavo. Zelo zelo redko smo se pogovarjali o politiki. Ne zato, da bi se česar koli bali, marveč zaradi drugih tem, povezanih s preteklostjo in Karčijevimi aktivnostmi na kulturnem polju tako v šoli kakor o njegovi zbirateljski strasti pri zapisovanju porabskih pravljic in tudi brskanju po domovih, kjer je bilo še mogoče najti predmete, povezane s kmečkimi opravili, od kolovratov do lončenih posod. Kakor si je prizadeval ohraniti govorjeno besedo-pravljico, tako je želel, da bi staro kmečko hišo preuredili v manjši muzej, kamor bi postavili dragocene, iz dneva v dan izginjajoče predmete, čeprav sosedje Avstrijci tedaj še niso stikali po porabskih in goriških podstrešjih. Pozneje so zanimive, predvsem pa dragocene predmete »zavohali« Avstrijci in za male denarje, tedaj še šilinge, pokupili večino tistega, kar bi sodilo v slovenske muzejske zbirke.

Ne morem, da ne bi omenil še tega: moja babica je bila rojena v Šalovcih, v zaselku *Kutoš*. Pogosto mi je pripovedovala, kako so v njenih časih, več kot sto let nazaj, hodili nakupovat v *Varaš*. Vprašal sem, v kateri „*varaš*“, pa mi je odgovorila, da mimo *Črnih mlak v „varaš“*. Do srečanja in kramljanja s Karčijevo mamo

nisem vedel, v kateri „*varaš*“ so hodili tudi Goričanci in moja babica. »*Ja v varaš, ki mu praviš Monošter ali Szentgothárd, je hodila tvoja babica.*« Skrivnostno mesto, v madžarščini *varaš*, je bilo »najdeno«.

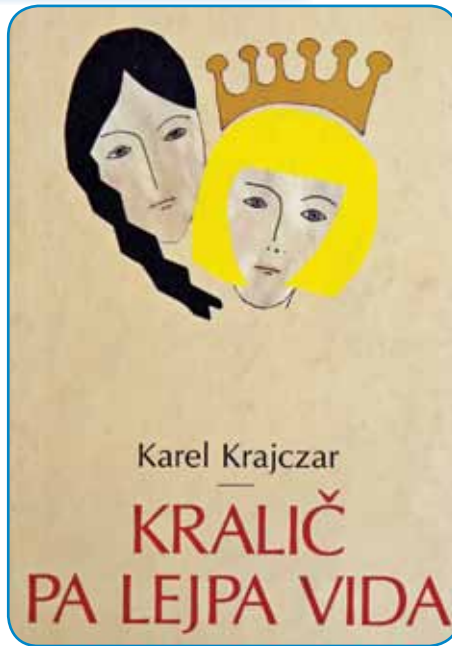
Slovenske pravljice iz Porabja, ki jih je zbral Karel Krajcar, so prvič v narečju izšle leta 1984, drugič, v knjižnem slovenskem in madžarskem jeziku, pa leta 1990

Pri Karlu Krajcarju sem najbolj občudoval zavzetost ob organizaciji kulturnih dogodkov, predvsem tistih, ki so prispevali k ohranjanju trajnih vrednot, na prvem mestu so to porabske pravljice, ki jih je zbiral več desetletij. Zanimala so ga tudi druga področja, denimo šege in običaji ob novem letu in drugih praznikih.

Prva knjiga *Slovenske pravljice iz Porabja* je izšla leta 1984 v Budimpešti, v njej je v porabskem narečju natisnjenih 29 pravljic, ki jih je zapisal pri petih pripovedovalcih v Števanovcih, na Verici in v Ritkarovcih. Pripovedovalci so bili: Janoš Dončec, Ana Merkli, Štefan Tek, Ana Oreovec in Franc Merkli. Dr. Zlata Vokač je v spremnem tekstu izpostavila: »*Kot nam vsaka stvar iz preteklosti govori o minulem življenju ljudi, nam porabske pravljice posredujejo duh Porabja, to se pravi mišljenje, čustvovanje, upanje in sanje malega človeka. Človek je v pravljici izpovedal svojo tesnobo, ki ga je morila pri belem dnevu in pri polni zavesti in svojo morečo stisko, ki ji ni znal dati imena, temveč je privrela iz njegove podzavesti – tega skritega vira temnih, brezdanjih globin.*«

Narečni izdaji porabskih pravljic je leta 1990 sledil natis v slovenskem knjižnem jeziku (prestavitve je delo Marka Murca, tudi v Porabju znanega Jožeta Ternarja, sicer urednika pri Pomurski založbi, ki je

ki bi jih poudarili. Prevajalec se ni izognil značilnih narečnih besed, ki dajejo besedilu sočnost in odtenek starine, ki odseva stoletja vase zaprtih vasi Porabja. Vendar so narečne besede, ki se harmonično prelivajo v vsebino, razložene z besedami knjižnega jezika, ki olajša delo učencu in obenem ne poruši umetniške celovitosti stila ljudske umetnine ... Jezik skritega pripovedovalca pravljic je prelit v knjižni jezik z vsem izraznim bogastvom.« Kot vrhunec prizadevanj Karla Krajcarja za ohranitev porabskih pripovedi je knjiga *Kralič pa lejpa Vida – Slovenske pravljice in povedke iz Porabja*, ki je izšla leta 1996 v Ljubljani pri Časopisno založniški družbi Kmečki glas, v zbirki Glasovi, uredila jo je dr. Marija Stanonik, Uvodno besedo je napisal Karel Krajcar, priložena ji je zgoščenka (uvod dr. M. Stanonik, 14 pripovedi in glasbena spremljava Štefana Merklja na harmoniki: *Zakaj me nimaš rad in Kolikorat sem ti pravila*), pravljice so natisnjene v porabskem narečju in predstaviti v slovenski knjižni jezik, v knjigi je predstavljenih šestinpetdeset enot, projekt

Obsežna knjiga Kralič pa lejpa Vida je izšla leta 1996 v Ljubljani; pravljice in povedke so natisnjene v izvorniku in v slovenskem knjižnem jeziku

knjigo v sodelovanju z Demokratično zvezo južnih Slovanov izdala) in v madžarskem jeziku. Knjigo je uredila Irena Pavlič, ilustracije pa je prispeval Djuro Šarkič. Tudi tokrat je uvod napisala Zlata Vokač (prva slovenska lektorica na slovenski katedri tedanje Visoke učiteljske šole v Sombotelu): »*Prevod Slovenskih pravljic iz Porabja je prevajalec opravil s pretanjenim poslušom za jezik ljudskega pesništva. O tem priča nekaj posebnosti,*

ki bi jih poudarili. Prevajalec se ni izognil značilnih narečnih besed, ki dajejo besedilu sočnost in odtenek starine, ki odseva stoletja vase zaprtih vasi Porabja. Vendar so narečne besede, ki se harmonično prelivajo v vsebino, razložene z besedami knjižnega jezika, ki olajša delo učencu in obenem ne poruši umetniške celovitosti stila ljudske umetnine ... Jezik skritega pripovedovalca pravljic je prelit v knjižni jezik z vsem izraznim bogastvom.« Kot vrhunec prizadevanj Karla Krajcarja za ohranitev porabskih pripovedi je knjiga *Kralič pa lejpa Vida – Slovenske pravljice in povedke iz Porabja*, ki je izšla leta 1996 v Ljubljani pri Časopisno založniški družbi Kmečki glas, v zbirki Glasovi, uredila jo je dr. Marija Stanonik, Uvodno besedo je napisal Karel Krajcar, priložena ji je zgoščenka (uvod dr. M. Stanonik, 14 pripovedi in glasbena spremljava Štefana Merklja na harmoniki: *Zakaj me nimaš rad in Kolikorat sem ti pravila*), pravljice so natisnjene v porabskem narečju in predstaviti v slovenski knjižni jezik, v knjigi je predstavljenih šestinpetdeset enot, projekt pa so predstavili v Monoštru marca 1997. Karel Krajcar je v uvodu pojasnil, kako je začel zbirati pravljice in opisal nekatere vsebinske posebnosti, zato bo etnolog »s pričujočimi pravljicami izpričal samobitnost Porabja in našel še nešteto drobnih pomembnosti, ki hranijo življenjske šege in misli ljudi, ki so živeli davno pred nami.« Opomni tudi na še danes aktualno dejstvo, in sicer: »*Dokler v Porabju ne bo gospodarskih obratov,*

ki bi zadržali prebivalstvo, toliko časa bo nazadovalo. Saj prebivalec, ki se z Gor(e)-njega Senika ali Števanovec preseli v Monošter, ostane Slovenec ali človek s slovenskim občevalnim jezikom le v prvi generaciji, v naslednji pa že „utone“. Pomenljiv je še podatek: »*Števanovska šola je po številu učencev majhna, čeprav prihajajo iz Števanovec, Otkovec, Andovec in Verice-Ritkarovec. Toda moram omeniti, da takrat, ko sem zbiral, smo še imeli v vseh osmih razredih nad dvesto učencev, zdaj pa „kumar“ štirideset.*« (Objavljeno leta 1996). Med pripovedovalci je ob predstavitvi knjige Kralič pa lejpa Vida še živel Ferenc Merkli in s pripovedjo pravljice *Vrag i srmak* sodeloval v oddaji TV Slovenija *Slovenci v zamejstvu* in Radia Slovenija *Sotočje*.

Oris porabskega narečja je prispevala dr. Zinka Zorko, porabsko besedilo je preknjižil Jože Ternar, ilustracije pa so delo Marije Kozar-Mukič, dodan je kar obsežen Slovar narečnih in drugih manj znanih besed. Skozi vsebino zapisa o zbiralcu porabskih pravljic in povedk sem se želel na skromen način Karlu Krajcarju zahvaliti za vse, kar je storil za ohranitev slovenske, narečne in knjižne besede v Porabju. Deloval je v letih, ki niso bila naklonjena poudarjanju pomena narodnostne pripadnosti. Vendar ga to (v Števanovcih, na tamkajšnji šoli tudi učiteljice Irene Pavlič) ni zaustavilo ali mu preprečilo prenašanja tradicionalnih vrednot na učence in vse tiste, ki jim je bilo mar za slovensko besedo, za slovensko kulturo. Malo je pričevalcev, ki lahko neposredno sedanjim generacijam povedo, koliko navora je bilo potrebno vložiti v drobne rezultate. Če teh ljudi ne bi bilo ali bi opravljali zgolj delo, ki jim je bilo uradno zaupano, potem bi bila »*porabska zgodba*« še bolj črna, kot je, ko je v njej kar nekaj svetlih »*pramenov*«.

Ernest Ružič

PREKMURJE

Adrian Gomboc

Dnevi okauli prvoga majuša so furt fajni. Bar za večino ljudi, vej pa je dosta takših, steri si za »delavski svetek« vzamejo dopust. Dosta je takšoga lüstva v Sloveniji, tudi Prekmurcov, steri že po tradiciji té svetke ponučajo za potovanja. Čiglij je doma že bilou vrauč, so eni šli ške bole na vrauč, v tople kraje, kak radi pravimo. Na toplo, v Izrael, je malo pred svetki šau tudi naš športnik Adrian Gomboc. On je nej potovau, liki je šau na tekmo vanje najbauksih judoistov stare celine. V Tel Avivi je vse svoje nasprotnike lüčo po blazini tak, kak je on steu. Tüdi v finalu je Talijani Matteoi Medvesi nej dau nikše prilike in je gvino z najjakašo tehniko, stera se zové ippon. Gomboc, steri je na lanskom Evropskom prvenstvu (bilou je v Varšavi) daubo srebrno medaljo, je zdaj domau prineso ške tisto, stera se zlato sveti. »Trnok sam veseli. Pokazo sam vse, ka znam in ladam. Za menov je žmeten den. Meu sam tüdi neka zdravstvenih problemov pred tekmo, samo sam nej brodo na tau. Šau sam po svoji pauti, kak furt. Na velki tekma sam se vsigder dobro biu, tak je bilou tüdi zdaj,« je po tekmovanju povedo 23-letni judoist, steri je tüdi na olimpijski igraj v Rio de Janeiro skor (biu je peti) prišo do medalje. Adrian Gomboc se je iz rodno-ga Rakičana – vesnice, stera je samo par kilometrov vkraj od Murske Sobote – 2010. leta zavolo športa preselo v Celje k eričnomi treneri Marjani Fabjani. Po tistom, gda sta se lani svadila in ga je Fabjan nej püsto, ka bi šau na svetovno prvenstvo, stero je bilou v Budimpešti, se je Gomboc preselo v Ljubljano, gé ga za Bežigradom zdaj trenera njegov nekdešnji kolega v klubi Rok Dragšič.

Silva Eöry

MONOŠTRSKI PRVOŠOLČKI, KI SE UČIJO SLOVENŠČINO, OBISKALI OBE DVOJEZIČNI ŠOLI

Na osnovni šoli Jánosa Aranya od začetka tega šolskega leta poteka pouk slovenskega jezika, vanj pa je vključenih 9 prvošolcev, ki jih timsko poučujeta učiteljici Ildika Antal in pedagoška asistentka iz Slovenije, Metka Perger.

Na povabilo Šolske komisije pri Državni slovenski samoupravi so v ponedeljek, 23. aprila, prvošolci OŠ Jánosa Aranya iz Monoštra, ki obiskujejo pouk slovenskega jezika, obiskali obe dvojezični osnovni šoli. Spremljale so jih ravnateljica Andrea Schleipfnerné Gáspár, pomočnica ravnateljice Éva Varga in Eva Lazar, predsednica Šolske komisije pri DSS,

odpravili v Števanovce, kjer jih je poleg ravnateljice pričakala tudi zagovornica slovenske narod-

šoli so se razigrani, hkrati pa že tudi utrujeni učenci okrepčali še z obilnim kosilom v hotelu Apát.

Sprejem na Državni slovenski samoupravi na Gornjem Seniku

Učimo se slovenski ljudski ples

ter učiteljica Ildika Antal in pedagoška asistentka Metka Perger. Na Gornjem Seniku jih je najprej sprejel in nagovoril predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, nato pa so se odpravili na Dvojezično osnovno šolo Jožefa Košiča, kjer so jih, po-

nosti v madžarskem Parlamentu, Erika Köleš Kiss. Učenci so lahko aktivno sodelovali v paleti izvenšolskih dejavnosti, ki jih svojim učencem ponuja DOŠ Števanovci. Tako so se pod spretnim vodstvom učiteljic Anice Salai in Eve Kukor naučili slovenski ljudski

Na koncu pa še zasluženo kosilo

leg vodstva šole, pričakali njihovi vrstniki, prvošolčki ter učiteljica Ibolya Neubauer in pedagoški asistent Nino Gumilar. Oboji prvošolčki so se med sabo pomešali in s spretnimi didaktičnimi tehnikami učiteljice Ibolye in asistenta Nina pokazali, kaj vse so se že naučili pri slovenščini. Po gostoljubju na seniški šoli so se

ples, Iluš Dončec jim je pokazala, kako se izdelujejo rože iz papirja, lončar Štefan Zelko pa jim je pokazal nekaj osnov oblikovanja glin s pomočjo vretena. Seveda so si tisti najpogumnejši lahko tudi sami s svojimi spretnimi prstki izdelali papirnate in glinene izdelke. Po toplem in raznolikem sprejemu na števanovski

Na koncu so se polni nepozabnih vtisov vrnili nazaj v Monošter.

V imenu OŠ Jánosa Aranya in učiteljice Ildike, prav tako pa tudi v svojem imenu, se zahvaljujem Šolski komisiji za povabilo. Upam, da bo v prihodnosti tovrstnih druženj še več, čeprav imajo monoštrski učenci drugačen status učenja slovenskega

jezika kot učenci obeh dvojezičnih šol. Vendar pa v času, ko je znanje slovenščine v Porabju bolj izjema kot pravilo, ponovna oživitev pouka slovenščine na OŠ Jánosa Aranya daje neko upanje, da slovenščina v Monoštru vseeno še (nekaj časa) ne bo povsem izginila iz šol, tako osnovnih kot tudi srednjih.

V letih, ko sem vsakodnevno prisotna na porabskih dvojezičnih osnovnih šolah, prav tako pa tudi na gimnaziji in na osnovni šoli v Monoštru, sem si pridobila veliko izkušenj pri poučevanju slovenščine kot drugega/tujega jezika, zato ostajam optimistka, saj še vedno menim, da se vsak učenec, čeprav ni jezikovno nadarjen, lahko nauči osnovnega komuniciranja v tujem jeziku, v tem primeru v slovenščini. Seveda pa je pri tem potrebno opustiti stare tehnike predelovanja učbenikov od prve do zadnje strani in z učenci predvsem komunicirati – v slovenščini.

Besedilo in fotografije: Metka Perger, učiteljica asistentka

Obnova refektorija

Kmalu se bodo končala obnovitvena dela v refektoriju bivšega monoštrskega samostana, ki potekajo v okviru uspešnega čezmejnega projekta.

V projektu ESCAPE sodeluje šest slovenskih in dva madžarska partnerja (Monošter in Andovci). »Cilj projekta je, da bi s pomočjo kulturne dediščine povečali turistično privlačnost krajev,« je po-

Bálint Papp, referent za razvoj in strategijo pri monoštrski občini

vedal Bálint Papp, referent za razvoj in strategijo pri monoštrski občini. Refektorij je služil kot jedilnica menihov, cistercijancev. Stene so od tal pokrite z lamberijo, ki je visoka 130 cm. Restavriranje te lesene stenske obloge se je končalo v teh dneh. Prižnica je delo cistercijanskega redovnika, laika Kasparja Schrenzmayerja, ki je kot rezbar in mizar deloval v Monoštru od leta 1734, vodil je samostansko mizarsko delavnico.

»Mesto si prizadeva, da bi svoje vrednosti pokazalo turistom v nekdanji, prvotni lepoti,« je odgovoril na vprašanje referent. Prav zato se je vodstvo mesta odločilo, da bo dalo restavrirati leseno stensko oblogo, ki je iz leta 1745. Tik pred dvanajsto uro je uspelo »rešiti« to neprecenljivo mizarsko delo.

L. R. Horváth

15. DECEMBER: PRAZNIK BLAŽENEGA JÁNOSA BRENNERJA

Pepel in duša blaženega Jánosa Brennerja, ki so ga ubili 15. decembra leta 1957, sta 1. maja ponovno obhodila tisto pot, ki jo je nazadnje prehodil mlad kaplan; našli so ga mrtvega, z levo roko

Relikvijo blaženega Jánosa Brennerja je nesel njegov brat, duhovnik József Brenner; za njim sombotelski škof dr. János Székely

je tudi v smrti branil najsvetejši zakrament, stisnil si ga je k srcu. Sebe ni mogel obraniti, obranil pa je najsvetejši zakrament.

V Sombotelu je 1. maja v okviru svečane svete maše na prostem sombotelski škof dr. János Székely prosil kardinala Angela Ama-

Križevega pota se je udeležilo kakih tisoč vernikov

ta, naj proglasi za blaženega božjega služabnika Jánosa Brennerja. Obred, ki se ga je udeležilo kakih 15 tisoč vernikov, je vodil kardinal Angelo Amato, ki je prebral apostolsko pismo papeža

Sakalovski romarji

PRAZNOVANJE MATERINSKEGA DNE V VRTCU ŠTEVANOVCI

*Koga imaš rad? Zdaj povej!
Jaz imam rad mojo mamico,
očka tudi rad imam in to zelo.
Babico, dedka, prijatelje,
vse živali in rožice.
(Besedilo pesmi, ki smo jo zapeli
ob materinskem prazniku)*

dalj časa. Med pripravami smo precej časa namenili pogovorom o družini in družinskih članih. Otroci so se naučili nove pesmice in deklamacije o mamicah in babicah, s katerimi so se predstavili na nastopu. Mamice in babice

Zapojmo mamicam in babicam

V petek, 27. aprila, smo v Vrtcu Števanovci praznovali praznik mamic in babic. Vsem mamicam

pa so razveselili tudi s plesom. Ob koncu prireditve so se otroci svojim mamicam in babicam za-

Poskrbeli smo tudi za dvojezično dekoracijo

in babicam smo ob pričetku prireditve zaželeli lep materinski dan in mnogo užitkov ob spremljanju našega programa, na katerega smo se skrbno pripravljali

hvalili tudi tako, da so jim izročili rože in darila.

*Napisala: Vzgojiteljica asistentka Andreja Serdt Maučec
Foto: Hajnalka Vajda Dončec*

Frančiška, »... naj češčeni János Brenner, duhovnik, mučenik, ki je služil svojim vernikom in obranil najsvetejši zakrament, ki ga je nesel bolniku, od zdaj naprej nosi naziv blaženega. Njegov praznik naj se praznuje – na način in na mestu, kot predpisuje pravo – vsako leto 15. decembra«.

V zgodnjih večernih urah je škofa Jánosa Székelya, brata blaženega, prav tako župnika Józsefa Brennerja, škofovskega vikarja Istvána Császárja, vse ostale župnike in kakih tisoč romarjev pozdravil v cerkvi v Rábakethelyu (Trošče) župan mesta Monošter Gábor Huszár. Škof je pred začetkom križevega pota blagoslovil v cerkvi vitraž, ki so ga dali narediti iz hvaležnosti. Obred se je končal pri spominskem križu na Židovi (Zsida), kjer so verniki prižgali sveče.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

*Aprila je še nej bilau tak
vrauče*

Fejst süji pa vraučí je biu april, še tak tő, ka smo v Železni županiji trikrat leko merili minus stopinje. V Sombotelu je bilau aprila povprečno 15 stopinj, ka je za 4,7 stopinje več kak do tejša mau kda koli. Slejdnjič je tašo vrejmen leta 2009. bilau, dapa te je povprečna temperatura nižja bila za 1,4 stopinje kak letos aprila. Najbola vrauče je 29. aprila bilau, te je v Sombotelu 28,9 stopinje kazo termometer. Te mejsec so sedemkrat merili poletno temperaturo, stera je vsigdar nad 25 stopinj bila, telko pa tak topli dnevov največkrat še maja nega. Zdaj bi že ranč nej dali valati, dapa 7. aprila je minus 2,9 stopnje bilau, zvün tauga je še dvakrat zmrzavala zemla. Prejšnji mejsec je v Železni županiji 241 vör pa 6 minutov sijalo sonce, tau je 58 vör več kak do tejša mau kda koli. Zavolo tauga više nas so rejdko bili oblaki, v Sombotelu je samo 9,2 milimetra deža spadnilo, tau je samo fartau tiste količine, ka aprila šegau majo meriti. Po meteorološki kriterijaj je šest dnevov bilau, gda sploj nej bilau oblakov na nebi, štiri oblačne dneve smo meli, pet, gda je veter fudo, pa enga, gda je meglenu bilau v Sombotelu. V aprila je veter povprečno z 11,6 km/h fudo, najmočnejši je 61,92 km/h biu, ka so ga te mejsec v Sombotelu merili. Zavolo tauga ka je tak fejst toplo bilau, vode so se tő brž začnile segrejavati, Raba pri Körmendü je 17,2 stopinje bila, pri Monoštri pa 14 stopinj. Skur tašo vrejmen je pred devetimi lejtü bilau, pravijü meteorologi. Kakšni baude majuš, tau je vnaprej fejst težko zavadiü, dapa zato se vsakši vüpa v tejm, ka tak mrzlo nede, kak je leta 1978 bilau, gda so 12. majüša v Monošteru minus 4,4 stopinje zmerili.

Karči Holec

L. R. Horváth

OD SLOVENIJE...

Znanih deset finalistov za kresnika

Na ljubljanskem hribu Rožnik bodo tudi letos 23. junija podelili kresnika, nagrado časopisa Delo za slovenski roman leta. Pred dnevi so bila objavljena imena desetih finalistov. To so romani Evalda Flisarja Greh, Maje Gal Štromar Ženska drugje, Draga Jančarja In ljubezen tudi, Štefana Kardoša Vse moje Amerike, Florjana Lipuša Gramoz, Vinka Möderndorferja Druga preteklost, Anje Mugerli Spovin, Sarivala Sosiča Starec in jaz, Nataše Sukič Bazen in Vlada Žabota Sveti boj. Nagrado kresnik so doslej prejeli Lojze Kovačič (dvakrat, drugega mu je žirija namenila posthumno), Feri Lainšček (dvakrat), Miloš Mikeln, Andrej Hieng, Tone Perčič, Berta Bojetu Boeta, Vlado Žabot, Zoran Hočevar, Drago Jančar (trikrat), Andrej E. Skubic (trikrat), Katarina Marinčič, Rudi Šeligo, Alojz Rebula, Milan Dekleva, Štefan Kardoš, Tadej Golob, Davorin Lenko, Miha Mazzini in lansko leto (tretjič) Goran Vojnovič.

Ženska desetletja v javnem življenju

Podžupanja Mestne občine Ljubljana Tjaša Ficko (Prekmurka, rojena v Murski Soboti) je v New Delhiju v Indiji prejela prestižno nagrado Ženska desetletja v javnem življenju za vodenje projekta Ljubljana, Zelena prestolnica Evrope 2016. Ženska desetletja v javnem življenju je najvišja nagrada Ženskega gospodarskega foruma, ki jo podeljujejo ženskam po svetu, ki so svojim vodenjem pustile viden pečat na različnih področjih, od podjetništva, izobraževanja, zdravstva, vodenja skupnosti do družbene odgovornosti in tehnologije. Fickova je nagrado prejela v okviru globalne konference Ženski gospodarski forum, ki je del največje mednarodne mreže žensk po svetu z več kot 30 tisoč članicami iz 150 držav.

ZA DOBRO ZDRAVJE!

Našo zdravje je zaklad (kinč), steroga ne moremo zavalé braniti. Moramo se zanj vsigdar brigati, naj ne gratamo betežni. Preventiva nam ne pomaga samo pri tom, ka se izognemo

Ciro (Csaba Steffel) nam je dau dosti dobri tanačov

betegi, liki pri tom tö, ka leko dugoročno obranimo našo zdravje.

Za toga volo je organiziralo Društvo porabski slovenski penzionistov delavnico na Vzročni kmetiji na Gorenjom Seniki. Naš prvi cilj je biu, pripraviti zdrave namaze, potem se gibati, šetat, da bi se rejšili stresa tö. Drugi cilj je biu, da bi spoznali, kak na kmetiji vertivajo, ka pauvajo, ka vse majo.

23 aktivni članov se je z avtobusom pelalo na Gorenji Senik, na žalost smo samo dva moška meli. Po kratkom počitki smo se zgučali, kakšne namaze mo delali. S pomočjav šefa restavracije Csabe Stefela, »Ciroja« smo petfele namazov napravili. Dva iz škipk (skute), dva iz küjani krumplinov pa enoga iz ocvirk. Dosta nauvi praktik smo vidli pa se navčili. Ciro nam je tanačivo, naj vsigdar tašo küjamo, ka doma v špajzi, v hladilniki ali na ograćenki najdemo. Naj küjamo enostavne pa takšne jedi, stere se brž pripravijo. Naj batrivno (pogumno) nücamo zelenjavo

pa začimbe.

Za nas je nauvo bilau, ka se leko napravijo zelene škipke. Dvej küjane djajce smo vküzmejšali s 25 dek škipki, vcuj smo dali 3 žlice vrnjoga mlejka (kisle sme-

tane), 10 dek kiseli aubrik (kumare), 3 žlice spráženi tikvini goškic. Cüj smo dali česnek, tri žlice tikvinoga olina pa na dravni narezani čemaž (medvehagyma). Namaze smo namazali na črni (rženi) krü, okinča-

Ništne pogumne so sprobavale svojo mauč na fitness napravaj

li s paradajsom, papriko, lükom pa petružo.

Veselje je bilau vküp delati, dosta smo se pogučavali, se smejali. Dobro smo se čütili, tau je biu dober trening, ka smo »ekipa« gratali. Naslednje smo z dobrim apetitom vse pogeli. Med nami je biu Martin Zrim, član upokojenskoga društva iz Martinja. Vidlo se ma je, kak mi flajсно delamo, kak

smo koražni. Šmejkali so njemi naši namazi.

V drugom tali našoga programa smo bole spoznali Vzročno kmetijo. Andreja Kovács, poslovodna direktorica nam je tapravla, ka so kmetijo napravili leta 2015. V njej so sobe za turiste, restavracija, pauleg pa štale pa gospodarsko poslo-

Batrivne ženske so na fitness napravaj vöprobale svojo mauč, so se ugale tö. Ništne smo odišle po brejgi se šetat. Z vrha brejga je strašno lejpi razgled, vidiš do Maria Bilda v Avstriji, vidiš Janezov brejg, vseposedik pa djablane cvetejo. Dale v dolini smo vidli seničko šaulo pa cerkev.

Ka smo pripravili, smo koštavali tö; med nami Vili Zrim iz Martinja

pje. Čüli smo od nauvi cilov tö, ka bi leko domanjim lidam tö dali možnost za delo. Vse smo si pogledali

pje. Čüli smo od nauvi cilov tö, ka bi leko domanjim lidam tö dali možnost za delo. Vse smo si pogledali

Čudovito okolje, lejpi sprejem pa dobri lidgé so nas razveselili, dali so nauvo mauč naši düši pa tejló se je tö počinaulo. Za organizacijo se zahvalimo naši predsednici Klari Fodor pa podpredsednici Marijani Kovač. Hvala Andreji Kovač za mesto, Cironi za strokovno pomauč pa ka je emo potrpljenje z nami delati. Leko povejmo, ka na tom programi so bili v harmoniji düša, tejló pa krajina. Dobro je bilau, znauva smo napravili en stopaj za našo zdravje. Hvala vsakšoma, sto je prišo.

Margit Čuk

pa vidli, ka dosta delajo na kmetiji.

»Perspektiva mravlje je to, da se zavedaš svoje minljivosti«

V eni od naših prejšnjih števil ste lahko prebrali, da so 18. aprila v okviru Slovenskih dnevov knjige v monostrskem Slovenskem domu vrteli film z naslovom »Občutek za veter« v režiji *Maje Weiss*. Na dogodku sta bila prisotna tudi scenarista in glavni osebi »poetičnega dokumentarnega filma«, pisatelja in pesnika *Feri Lainšček* in *Dušan Šarotar*. Besedna umetnika prekmurskega rodu smo spraševali po projekciji.

- Feri, kako vama je prišlo na misel, da se na nekem griču na Goričkem postavi naprava za prenašanje zvoka?

»To je bila najina skupna ideja z Dušanom Šarotajem. Želela sva na najvišjem hribu na Goričkem postaviti »panonsko uho«, ki bi dan in noč prisluškovalo zvokom vetra iz Panonije. Ta glas ali šum bi potem prenašali po spletu po vsem svetu, da bi lahko ljudje iz tega dela Panonije ob vsaki uri - ali po telefonu ali preko interneta - slišali veter od tam, od koder prihajajo. Ideja je bila lepa, ostala pa je, žal, neuresničena. Ni bilo namreč nikogar, ki bi nama pri tem pomagal.«

- V filmu ima ključno mesto vajina poezija. Ali je to moderni medij za prenašanje pesniških sporočil?

»Poezija se širi na različne načine, še posebej v času, v katerem živimo. Na take, ki se jih zavedamo, in take, ki se jih ne zavedamo. Jaz seveda sodim med ustvarjalce, ki ljubijo vonj sveže natisnjene knjige. Ta vonj pa me usodno ne omejuje ali zamejuje, spoštujem in uporabljam tudi vse druge nosilce poezije ali poetičnega tudi film - ali telefon, ali katera koli druga aplikacija na kakšni napravi. Duh

globine, kar seveda poezija je, je v duhu časa. In duh časa je zdaj drugačen, kot je bil pred desetimi, dvajsetimi ali stotimi leti. Možnosti so drugačne. Naše duše pa so ostale enake, enako občutljive. Nekatere so iz-

Feriju Lainščku je žal za »panonsko uho«

Zavedaš se samega sebe in vseh teh razsežnosti okoli sebe. In to ti verjetno daje nek občutek, neko perspektivo mravlje. Če si kje visoko, ti to dopušča možnost, da imaš perspektivo ptice, orla. Perspektiva mravlje pa je predvsem to, da si skromen, da se zavedaš svoje minljivosti in da neskončno ceniš to svoje majhno življenje.«

- Dušan, v vaših literarnih delih se pogosto pojavlja morje, ki je prav tako neskončno kot ravnine.

»Lahko bi povedal anekdoto, ki jo ravninci oziroma Panonci ves čas

gubljen, nekatere uboge in zaprte v školjko, druge spet imajo krila in letijo.«

potegnemo: živimo na nekdanjem morju, na nekem panonskem pramorju. To

Dušan Šarotar (drugi z leve) med gledalci filma

- V vajinem filmu smo videli dolge kadre o ravninah in reki. Ali nas geografski prostor opredeljuje?

»Verjamem, da ljudje iz ravnice zares obstajamo, da smo v nekaterih odtenkih svoje duše drugačni od drugih. V ravnici je vse daleč, visoko in globoko, si zelo sam.

pa so le geološke ostaline. Pisati sem začel z ozira-

njem na morje, nekoliko pozneje pa sem odkril, da so ti neskončni horizonti na ravnici in na morju pravzaprav zelo podobni - ne bom rekel, da so isti. V meni pa zbuja iste občutke razsežnosti in oddaljenosti ter seveda neke človekove majhnosti v tem prostoru. In vse to vpliva name.«

- Ali ima vsak človek občutek za veter, ali pa ga čutijo le ravninci?

»Verjamem v to, da ima vsak človek dušo. Ampak duša nekaterih ljudi včasih zaspi, se potaji in posameznik izgubi stik s to dušo. Občutek za veter je pravzaprav pesniška metafora za to dušo, ki prebiva v vseh ljudeh, ne glede na to, ali smo Porabci, Prekmurci ali kateri drugi Slovenci. Seveda kot ustvarjalec mora vedeti kot ustvarjalec mora pesnik ves čas nagovarjati to dušo, ker prav skozi jezik tvorimo neko skupnost. In če najdemo dušo nekega jezika, najdemo tudi srce nekega naroda.«

- V filmu berejo vaše črtice in Ferijeve pesmi naključni ljudje, denimo z bencinske črpalke ali supermarketu. Ali to dokazuje nesluteno moč poezije?

»Če izgubiš to vero, ne moreš več pisati. Poezija je že v prvotnosti. Ko se je človek prvič oglašil in spregovoril, je govoril na pesniški način. Govoril je predvsem z začudenjem nad svetom in o bolečini v sebi. In to je ostalo vse do danes.«

*-dm-
foto: K. Holec*

... DO MADŽARSKE

Avstrijska odločitev je krivična

Odločitev avstrijske vlade o otroških dodatkih je krivična in nepoštena, je izjavil madžarski zunanji minister Péter Szijjártó. Avstrijski vladni stranki sta namreč sprejeli odločitev, da bo vlada znižala otroške dodatke za otroke delovnih migrantov, ki živijo v tujini. Novi zakon naj bi zmanjšal otroške dodatke za migrantske delavce na raven življenjskih stroškov držav, iz katerih prihajajo. Do njih je na Madžarskem upravičenih kakih 39 tisoč otrok, prav zaradi tega je najbolj na udaru naša država, ki bi zaradi znižanja otroških dodatkov letno izgubila 80,4 milijona evrov. Zunanji minister Szijjártó je poudaril, da madžarska vlada v vsakem primeru nasprotuje temu, da se nekdo obnaša do madžarskih delavcev krivično in nepošteno. Avstrijsko obnašanje je ocenil za tako.

Madžarski nobeden v nobeni zadevi ne bo postavljaj predpogojev

Med drugim je to izpostavil mandatar Viktor Orbán prejšnji četrtek na ustanovni seji poslanskega kluba lastne stranke, potem ko se je vrnil s pogovorov v Bruslju. Na novinarsko vprašanje, kaj meni o predlogu predsednika Evropske komisije Jeana-Clauda Junckerja, namreč da bi bil predpogoj za dobivanje evropskih sredstev pravna država, je Orbán dejal, »pripravljeni smo se dogovarjati o tem«. Ali se bo Madžarska pridružila skupnemu evropskemu tožilstvu, so spraševali Viktorja Orbána, ki je povedal, da je po madžarski ustavi tožilstvo vprašanje suverenosti. V zvezi z njegovimi pogovori z voditelji Evropske ljudske stranke dan prej so mu postavili vprašanje, ali se je sploh pojavilo vprašanje, da bi FIDESZ zapustil Evropsko ljudsko stranko. Orbán je dejal, da prav nasprotno, pogovarjali so se o tem, kako bi se lahko FIDESZ udeležil kampanje Evropske ljudske stranke, da bi le-ta zmagala na evropskih volitvah. Na to, ali je lahko delovanje Srednjeevropske univerze (CEU) pogoj dobrega sodelovanja z Evropsko ljudsko stranko, je dejal: »Madžarski nobeden v nobeni zadevi ne bo postavljaj predpogojev«.

porabje.hu

NAJRAJ VANEJ DELAM

V Varaši živejo, samo na okrajma, gde se ranč tak lopau majo, kak če bi doma v Otkovci bili, gde so se naraudili pa gorrasli. Tau so tetica Margit Dončec, po možej Megyeri, dapa doma je najbola samo tak poznajo, ka Gulašin Margit. Sto je pozna, vej, ka vsigdar so dobra vole, zaman ka večkrat tō pa tam kaj boli, oni se ne zanjajo, najvekši beteg je zanje, če je slabo vremen pa ne morajo vanej delati. Od tauga pa še od dosta vsega so mi pripovedjali med tejm, ka se je na špa-jerti pörkölt küjo.

- Tetica, vi ste v Otkovci, gde, na sterom tali bili doma?

»Tam na brejgi, na najlepšom mesti v Otkovci, naš ram je Karči Lovenjak dolatjōjpo.«

- Kelko je vas doma bilau, meli ste sestro ali brata?

»Nas je doma šest mlajšov bilau, štiri dekle pa dva pojba, Pišta, Anuška, Terika, Mariška, dja pa Joži, s sterim sva dvojčka bila. Sestra Anuška je na Bányterenyi bila doma, edna sestra je v Ikrenyi bila, dapa zdaj že samo dja pa Terika, stera je tōj v Varaši, živeva, drügi so vsi tapomrli. Mena je doma fejest dobro bilau, če bi leko, gda sem v penzijo odišla, najraj bi nazaj v Otkovce odišla.«

- Kak tau, ka med vami niške nej ostano doma?

»Vsakši z daumi odejšo, ta pa nazaj smo se potorigi po rosagi, edne so sodacke odpelali, drügi so pa zavolo dela odišli od dauma. Ovak, kak sem že prajla, je sploj dobro bilau v Otkovci, telko smo mulatnivali, gda so veselice bile, ka drügi den smo nej meli glasa. Leko ka smo bola po srmačko žejvali, dapa veseli smo bilej, dobro je bi-

lau. Tistoga reda je krčma tō bejla v Otkauvca, stera se je tak zvala, ka Bedič, zato ka te je še dosta lüstva bilau, nej kak zdaj. Zdaj lüstva nega pa krčme že več tū nej. Gda me sin pela

Margit (Manyi) Dončec, po možej Megyeri

z autonom gora na brejg, kak smo doma bilej, vejš, kak mi srce klepa. Zdaj je tam še tō fejest lejpo, zato ka dosta nauvi ramov se je že zozidalo. Gda se tam vozim, te se vsigdar stavim pri moji padaškinji pa te malo pripovedava, kak je bilau prvin.

- Gda ste ram odali?

»Že davnik, zato ka gda je oča betežen grato, te smo njega nutapripelali v Varaš. Mati so 67 lejt stari bili, gda so tak naglo mrli, za dve leta oča, pa tauma že tō 21 lejt, ka mi je mauž mrau. Od tistoga mau sem sama, dapa tašo je rejdko, zato ka mam tri siné, vnukice, steri me vsakši den poglednejo.«

- Ka ste delali po tistim, gda ste šaulo vōzopodli?

»Te sem v gimnazijo odla, tri razrede sem vōzopodla, gda me je oča vōzvejo zato, ka tadale so nej mogli plačüvati, zato ka so brata za sodaka pelali. Edno leto bi še trbelo odti pa te

bi zgotauvila, etak sem tri lejte zdjibila. Velka škoda, ka sem mogla taknjati, zato ka sem se fejest dobro včila, samo petke sem mejla. Gda mlajšom kažem, kak dobro sem se včila,

te oni me vsigdar dražijo. Tau pravijo, ka smo gvüšno pau svinje nesli školniki, zato sem samo petke mejla. Dja sem se trno rada včila, mena je tau nej mantranje bilau, zvün tauga sem fejest rada popejvala. Še zdaj dostakrat, gda vnuki pridejo, slovenske nau-te njim popejvam. Tašoga

reda se mlajši smejejo pa pravijo, ka leko bi üšla v

Zdavanjski kejp z začetka šestdeseti lejt

Kradanovce popejvat, gda upokojenci srečanje majo vsakšo leto.«

- Slejdnjo paut stero nau-to ste popejvali vnukom?

»Tau ka, V jesenskoj nauči jaz ne morem spatü ..., vejš, kelkokrat smo mi tau popejvali, gda smo šli domau po večeraj s krčme, pa nej sama, litji cejla banda. Tej mladi tau ranč ne vejo, ka vse dolaostanejo, gda samo pred računalnikom sedijo.«

- Če bi gimnazijo zgotauvili tistoga reda, leko ka bi kakšni prejdjan gratali.

»Leko bi se kakoli zgau-dilo, te je še Hodászi bejo ravnatelj, on me je fejest na-

Po domanje so jo zvali Gulašin Margit

eden ne žive, ranč tak moj mauž tō nej, steri je mlado mrau. Zato ka tistoga reda s farbov delati je fejest nevarno delo bilau, samo tau je te še niške nej vedo.«

- V Števanovci pa v Otkovci je nej bilau ladjenov, ka tistoga reda so dekle vse samo za soda-ki lejtale?

»Kak bi pa nej bilau, vejš, telko sem mejla, samo te naslednja sva se itak z Vogrinom zdala. Te je še tak bilau, če je človek vō iz vesi odišo, te je baukše pa le-tjejše leko živo. Zdaj pa že bola tak vōgleda,

ka baukše bi bilau doma ostati, če bi še gnauk tak bilau, dja bi gvüšno nikan kraj nej üšla. Še tau dobro, ka tōj je zato tak, kak če bi človek v vesi bejo, tōj ozark ogradec mam pa njivo, tak ka dja vanej vsigdar mam delo, če drügo nej, te travo kosim. Dja sem vanej sploj rada, če leko, vsigdar vanej delam. Zdaj sem eden čas nej mogla, zato ka tašo influenzo sem dobila, ka sem mislila, ka me vrag vzeme. Vej pa še vnuka sem nej spoznala. Dja sem že osem operacij prestala, pa še itak sem tōj, pa zdaj staupim v osemdesettretjo leto. Gda sem se naraudila, materi so tau prajli, ka z dvojčka samo pojep ostane, on je zdrav, dapa dja nej gvüšno, ka zranjek zadobim. Pa zdaj vidiš, dja sem še tū, brata smo pa že davnik tapokopali.«

ka baukše bi bilau doma ostati, če bi še gnauk tak bilau, dja bi gvüšno nikan kraj nej üšla. Še tau dobro, ka tōj je zato tak, kak če bi človek v vesi bejo, tōj ozark ogradec mam pa njivo, tak ka dja vanej vsigdar mam delo, če drügo nej, te travo kosim. Dja sem vanej sploj rada, če leko, vsigdar vanej delam. Zdaj sem eden čas nej mogla, zato ka tašo influenzo sem dobila, ka sem mislila, ka me vrag vzeme. Vej pa še vnuka sem nej spoznala. Dja sem že osem operacij prestala, pa še itak sem tōj, pa zdaj staupim v osemdesettretjo leto. Gda sem se naraudila, materi so tau prajli, ka z dvojčka samo pojep ostane, on je zdrav, dapa dja nej gvüšno, ka zranjek zadobim. Pa zdaj vidiš, dja sem še tū, brata smo pa že davnik tapokopali.«

*Karči Holec
Kejpi: K. Holec in osebnii
arhiv Margit Megyeri*

Slovensko štenjé - ga vzem' te v roké! - 14.

Drügi zlati čas slovenske literature

Rejč »moderen« pride z latin-skoga jezika, od srednjega vöka dale so go nücali za vse, ka je noveše od preminaučoga. Na konci 19. stoletja so v literaturi kak »moderno« zvali vse tisto, ka se je narodilo v tistom cajti: nauva romantika, dekadenca pa simbolizem.

Té tri smeri so bile sploj ovaške kak dotedešnji realizem pa naturalizem. »Nauva romantika« znamenüje, ka pisateli segnejo nazaj k romantiki na začetki 19. stoletja, k njeni fantaziji, čütenjom pa formam, depa v modernom štiluši. »Dekadenc« iške nauvo lepoto v betežni, špajski formaj žitka kak protivnost do vsakdanešnjoga varašanskoga življenja. »Simbolizem« pa nutpokaže istino, štera je očem skrita, tau pa s pomočjav simbolov. Té simboli so prauti razmenosti, ne moremo je včasik raztomačiti.

Na Slovenskom zovéjo čas med 1899 pa 1918 »slovenska moderna«, ništerni pa ga raj imenüjejo »slovenski simbolizem«. Tau je po cajtaj *Frančeta Prešerna* drügi veuki čas slovenske književnosti. V komaj dvajseti lejtaj so se narodili nauvi vrejki slovenske lirike, pripovedanja ino dramatike. V etom cajti pa je nej samo eden veuki pesnik piso, liki več pisatelov, šteri so meli gnako veuko vrejdnost.

V poeziji »slovenske moderne« moremo največ povödati o delaj *Dragotina Kettena*, *Josipa Murna* pa *Otona Župančiča*, v pripovedjanji ino dramatik pa eričnoga *Ivana Cankara*. Zvün nji ne smejmo pozabiti na *Alojza Gradnika* v poeziji pa *Izidora Cankara* v prozi ino eške drüge, bole realistič-

ne pisatele.

Dragotin Kette je biu v svojoj poeziji najbolje konservativen med pesniki slovenske moderne. Dale je pelo romantično tradicijo, depa ljudsko pesništvo ranč tak. Samo v svoji slejdnji lejtaj je prejkvzeu ideje dekadence ino simbolizma. Ta klasičnost se najbolje pozna v njegvi lübezni pesmaj, štere je napiso v štiluši ljudske lirike, dostakrat pa je nüco formo soneta ranč tak.

Pesnik Dragotin Kette, ozajek njegva muza Angela Smola (kejp Ivana Vavpotiča)

Lirika Kettena je zvekšoga nauvoromantična: v središči pesmi so čütenja pa misli pesnika, od vesele erotike prejk sentimentalne lübezni do zgübljenja volé nad žitkom. Dragotin Kette je v slovensko poezijo vpelo dosta kaj nauvoga. Njegve pesmi so večkrat impresionistične, tau znamenüje, ka so misli ino kejp vküpsklajeni farbasto pa muzikalno. Situacije pa motivi so nej vsikdar sploj razmeni, djenau kak pri impresionistični molaraj.

Rani lübezni verši Kettena so bole hejčni, humorni, dostakrat se godijo po krčmaj, gučijo o žitki brezi skrbi - ovaške so kak erotične pesmi drügi slovenski pesnikov. Najlepša takša rana pesem Kettena je »Jagned«, v šteroj najdemo zvün erotične ideje eške kejp lepe dolenske krajine tö.

Prejk toga pesnik nutpokaže veselo pripovejst o pojbinskoj lübezni, nagli ritmuš vsikdar malo ovaški grtüje, dühovno čütenje poeta je brezi skrbi. Če rejsan v verši najdemo čednost prausnoga lüstva, je nej samo kopija ljudske pesmi.

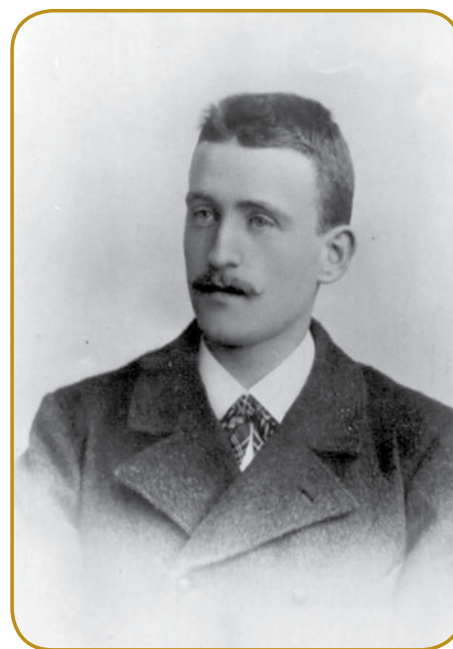
Za en malo je Kettenova poezija ovaška gratala. V njegvi nauvi erotični pesmaj vidimo dvaje fele žensko: »madono«, štera znamenüje dühovno lübezen ino »demonično ženo«, štera je simbol čütene lübezni. Pesem »Na trgu« je edna serenada, za štero je pesnik peldo vzeu po Prešornovoj pesmi »Pod oknom«. Kette je verš napiso, gda se je zalübo v edno varašansko čér v Novom mesti, tistoga stüdenca, o šterom spejva, pa gnes več nega. Pesem je kejp čütenja, o šterom pesnik guči sam sebi. V prvom tali verša vidimo mejsic svejtit na varaškom placi, reči pesmi pa so sploj ritmične pa muzikalične, tak rejsan sliši med impresionistične.

Cikluš »Na molu San Carlo« je sklajen s sedem pesmi, Kette ga je napiso po pauti v Trst, gde se je čüdivo mediteranskomi maurdji ino sunci. V té veršaj ranč tak piše o razložki med dühovnov pa čütnov lübeznijov. V sedmój pesmi pesnik s čanaklinom pela dekló, šteroj zaman guči o svojoj romantičnoj lübezni. Nauvi žitek pa ma odpré nauva, čütna lübezen, štera je kak sunce nad maurdjom.

Če rejsan so lübezenske pesmi najbolje važna dela Dragotina Kettena, je zvün nji napiso eške svoja premišlavanja o žitki tö. Un pa je stvauro nauvo balado ino romanco slovenske moderne ranč tak. Začno je pisati pripovejsti v verzaj, štere so subjektivne, gučijo o žitki človöka, o njegvi čütenjaj, nemajo več zvünešnje štorije.

Drügi erični pesnik slovenske moderne Josip Murn-Aleksandrov je biu pravi nauvi romantik: fundament njegvi pesmi so čütenja pa senje. Za formo

si je odebro kratko pesem z meglenimi kejpí, ka je že blüzi dekadenci. Za njega má veliko znamenje tau tö, ka pesnik čüje pa vidi. Murn je dosta piso o paverski temaj, ka je ranč tak tipično za staro pa nauvo romantiko, tak pa je prišo do takzvané »naivne poezije« tö. V svoji pesmaj nüca pesnik dostakrat nelogične reči, s toga najbolje leko spoznamo njegve verše. Murn je iz svoji pesmi vönjau abstraktna premišlavanja, piše samo o čisti čütenjaj brezi patetike, zatok gučimo o

Josip Murn je večkrat piso pod imenom Aleksandrov

prvoj čistoj poeziji na Slovenskom.

Murn je skoro nikdar nej piso o lübezni, liki bole o želenji po življenjskoj radosti, melanholiji pa smrti. Njegvi štiluš je eške bole impresionističen kak od Kettena. Kejpí z narave ali večkoga žitka so povezani z muzikov, istinski svejt je samo kak edna kulisa.

Josip Murn je vnaugo piso od toga, kakšo volau je v ednom ipi emo, prejk toga pa je vögüčo spoznanja o svojom žitki. Pesem »Ko dobrave se mračé« je postavljena v nauč, v šteroj je čütiti zvünešnji svejt pa skrivne muzične glase. Nej pa je verš samo impresionističen, vejpa vöpovej usodo pesnika tö. V njem najdemo kejpí s Svetoga pisma, svejt je za po-

eta püstinja, v šterom ostaja tihinec.

Murnove »paverske pesmi« so po motivaj, idejaj pa formaj povezane z veškím žitkom, fantazijov pa pesništvom. Idejo za tau je Josip Murn daubo pri rusoški pesnikaj pa ljudski pesmaj. O paverskom svejti je emo idilični pa folklorni kejp, postavljenoga prauti varašanskomi. Brigali so ga veški rami, paverski gvanti pa šege ino delo na mezevaj. Donk pa so te verši nej veseli: pesnik čüti obvüpanje nad žitkom, osamlenost ino bližino smrti. Simbola za vse tau sta gesen pa zima.

»Pesem o ajdi« je Murn napiso, gda je že méro. Piše o dini na njivaj, očaj golauba, bejlom tejlí, kak simbolaj, štere poveže v nauve kejpí - te so nej čisto logični, so bole asociativni. S tem se Josip Murn približava modernizmi, šteri se je v tisti časaj eške samo

narajo. Dina je v verši kak žensko tejló, grata pa simbol cejlóga lejvoga žitka, čüdo, šteroga ne moremo razmiti. Na konci se zglati motiv čalarice - zime, smrti.

Takzvana »cukrarna« v Ljubljani je duga lejta slüžila kak fabrika za cukér, od leta 1873 pa je gratala kasarna. Dragotin Kette se je pri sodakaj v Trsti gradau raslado, zatok so ga poslali v ljubljansko »cukrarno«, gde je v veukom srmastvi živo njegvi padaš Josip Murn tö. V lejtaj 1899 ino 1901 sta badva pesnika slovenske moderne sploj betežna, na gnakoj posteli mrla v zidini, gnes počivata vküper z Ivanom Cankarom pa Otonom Župančičom na ljubljanskem velkom cintori Žale.

-dm-

MOJ-A PRIJATELJ-ICA

Učenci 6., 7. in 8. razreda DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku so v mesecu januarju, februarju in v marcu imeli malce drugačno slovenščino, ker je njihova učiteljica bila odsotna in sem z njimi ostal samo jaz, pedagoški asistent iz Slovenije. Veliko ur smo zato namenili ponavljanju preteklih vsebin, prav tako pa smo novo učno snov predelovali z malce drugačnimi metodami in oblikami dela – delo po skupinah, delo v parih, samostojno delo ... problemski pouk, nevihta možganov, igra vlog ...

V šestem razredu smo pred velikonočnimi prazniki brali pesem Saše Vegri: Prijatelj. Meni osebno najljubša pesem o pravem prijatelju. Da, res jih ni veliko v življenju ... Učenci so po obravnavi pesmice s pomočjo predloge na tabli opisali svoje prijatelje. Ti so več ali manj trenutno še njihovi sošolci. Upajmo, da bodo prijatelji ostali tudi po koncu osnovne šole. Pa si preberite, kaj so o svojih prijateljih zapisali gornjeseniški šestošolci.

učitelj Nino

Ob koncu obravnave učne enote je nastala tudi skupinska slika gornjeseniških učencev 6. razreda

I.

Moja prijateljica je Vivi. Stara je 13 let. Visoka je 150 cm in ima 45 kg. Ima temne, dolge lase. Ima rjave oči. Najraje obleče kratko majico in kavbojke. Najraje je torto, pico in pije vodo.

Živi v štiričlanski družini v Monostru in ima starjšo sestro Virág. Obiskuje DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku. V šolo se vozi z avtobusom. Je dober učenec. V prostem času rada pomaga staršem, poslušá glasbo, gleda televizijo, igra računalnik in se igra s svojimi prijatelji. Po značaju je zelo zabaven, rad govori in se rad smeji. Zelo rada pomaga.

Mate Labritz

III.

Moja prijateljica je Laura. Stara je 13 let. Visoka je 155 cm in ima 47 kg. Ima kratke rjave lase. Ima rjave oči. Najraje obleče kratko majico in kavbojke. Najraje je špagete in pije vodo.

Štefania Dravec

II.

Moj prijatelj je Matej. Star je 13 let. Visok je 163 cm in ima 50 kg. Ima kratke rjave lase

in modre oči. Njaraje obleče kratko majico in kavbojke. Najraje obuje copate. Najraje je pico, špagete in pije ledeni čaj.

Živi v štiričlanski družini v Slovenski vesi in ima mlajšo sestro Noemi. Obiskuje DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku. V šolo se vozi z avtobusom. Je dober učenec. V prostem času rada pomaga staršem, poslušá glasbo, gleda televizijo, igra računalnik in se igra s svojimi prijatelji. Po značaju je zelo zabaven, rad govori in se rad smeji. Zelo rada pomaga.

Živi v petčlanski družini:

mama, oče, brata Krištof in Oliver ter ona. Mlajša brata sta Krištof in Oliver. Obiskuje DOŠ Jožefa Košiča. V šolo se vozi z avtobusom, včasih pa jo tudi pelje mama. Je dobra učenka in uspešna je pri slovenščini in športni vzgoji.

V prostem času rada kolesari, gleda televizijo, dobro igra nogomet s svojimi prijatelji.

Ana Čizmaš

IV.

Moja prijateljica je Čenge. Stara je 13 let. Visoka je 151 cm in ima 41 kg. Ima svetle, dolge lase. Ima modre oči. Najraje obleče dolgo majico in kavbojke. Najraje obuje adidaske. Najraje je pico, špagete in pije ledeni čaj. V prostem času rada pomaga staršem, sicer pa rada poslušá glasbo in gleda televizijo. Kadar je lepo vreme, pa se rada sprehaja.

Reka Papp

MILIJON IN EN CVET

Jablana, stara okoli sto let, v polnem cvetu konec aprila sredi Peskovec

Da, milijon cvetov, morda celo kaj več. Lahko je cela jablana en sam cvet. Če jo želimo tako videti. Lani je slana požgala vse cvetove, letos kaže mnogo bolje, kaj bolje, odlično. Ko to berete, cvetov ni več, so pa zmetki sadežev, ki jih bo jeseni obilo, celo preveč. Stara drevesa, nekatera posajena pred več kot sto leti, najlepše cvetijo v zadnjih aprilskih dneh in deloma na začetku maja.

Še pred petdesetimi leti je bilo okoli domačij veliko sadnega drevja, ne samo jablan, tudi hruške, ki cvetijo čudovito, nežno belo, pa češnje, breskve, marelice. Naši predniki so znali ceniti sadno drevje, zato so zanj skrbeli enako kot za vse, kar so pridelovali na kmetiji. Stoletna drevesa, ki so kljubovala tudi neprijetnemu vremenu, so se morala umakniti sodobnim nasadom. Vendar ne povsod. Nekaj posamičnih dreves je še ostalo in zopet pridobivajo na pomenu. So popestritev pokrajine, prijetno domovanje ptic in običajno vsako drugo leto, če vmes ne posežejo nizke temperature, bogato obrodijo. Tako je v Prekmurju, zlasti na Goričkem in tudi v Porabju. V zadnjih letih je stopila v ospredje skrb za visokodebelne travniške sadovnjake, in prvi rezultati so vidni, čeprav še ne povsod. Še kako velja spoznanje, da lahko postavimo moderne hiše, zgradimo ceste, če imamo denar, toda da zraste jablana, kot je na fotografiji, je potrebnih sto let, morda kaj manj, lahko pa tudi več.

Tekst in foto: E. Ružič

Muzej Avgusta Pavla

Obiskovalce pričakuje od torika do sobote od 11.00 do 15.00 ure. Skupine sprejemajo tudi zunaj delovnega časa, prijavite se lahko po telefonu 94/380-099. Vstopnina za odrasle: 600 forintov ali 2 evra, za dijake in upokoјence: 300 forintov ali 1 evro. Za šolske skupine prireјajo tudi delavnice.

PETEK, 11.05.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 12.25 Zlata dekleta (II.): Odpusti mi, oče, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 70 let Izraela, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip: Kraljeve hčere, 16.30 Zlata dekleta (III.): Rosina velika dogodivščina, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Alpe-Donava-Jadran: Vis: Bogastvo prepovedanega otoka, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Vodnjak želja, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 23.10 Kačja koža, ameriški film, 1.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

PETEK, 11.05.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 9.00 Slovenski vodni krog: Pesnica, dokumentarna nanizanka, 9.45 Gal v galeriji - glasbena pravljica; Otroški pevski zbor RTV Slovenija, 10.25 Bleščica, oddaja o modi, 11.00 Dobro jutro, 13.45 Dober dan, 14.50 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Danska : Norveška, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.05 Otroški program: Op! 20.05 Učitelj, kanadski film, 21.40 Svetovni popotnik: Najzanimivejše afriške pustolovščine, 22.40 Zvezdana, 23.25 Zackovo čarovniško popotovanje: Čikago, 23.55 Glasbeni spoti, 1.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Danska : Norveška, 3.05 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SOBOTA, 12.05.2018, I. spored TVS

7.00 Otroški program: Op! 10.55 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Jakov Fak, 11.45 Intervju: dr. Marko Juhant, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.35 Se zgodi: Yorki, slovenska nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.30 Profil, 16.00 Beseda na A, britanska nadaljevanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Bober - dvajset let po ponovni naselitvi, dokumentarna oddaja, 17.45 Popolna družina: Kopalnica, humoristična nanizanka, 18.00 Kuharija na kubik, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.35 Kalimer: Podganci na obisku, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Lizbona, 12 točk! 21.00 Pesem Evrovizije 2018, izbor iz Lizbone, 0.45 Profil, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.35 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 2.30 Info-kanal

SOBOTA, 12.05.2018, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 9.30 Na lepše, 10.15 Mira Marko, dokumentarni portret, 11.20 Slovenski vodni krog: Pesnica, dokumentarna nanizanka, 12.05 10 domačih, 12.40 Zackovo čarovniško popotovanje: Čikago, 13.20 Pesem Evrovizije 2018, 15.45 Japonska kuhinja, japonska nanizanka, 16.40 Migaj raje z nami, 17.10 Pot na SP v nogometu, 17.50 Košarka: državno prvenstvo (M) - 2. tekma polfinala, 20.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Kanada : Finska, 22.15 Pot na SP v nogometu, 22.45 Timbaktu, francosko-mavretanski film, 0.30 Glasbeni spoti, 1.30 Košarka: državno prvenstvo (M) - 2. tekma polfinala, 3.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Kanada : Finska, 5.00 Zabavni kanal, 5.55 Glasbeni spoti

NEDELJA, 13.05.2018, I. spored TVS

7.00 Živ zav, otroški program, 10.00 Govoreči Tom in prijatelji: Ljubzenska formula, risanka, 10.10 Nabriti detektivi: V smetnjak, nemška otroška nanizanka, 10.45 Priluhnimo tišini, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: Kaj je resnica? 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.55 Rožnati panter vrača udarec, britansko-ameriški film, 16.50 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 In to je vse!: Sesalniki, risanka, 19.00 Dnevnik, Šport, Vreme, Referendum 2018, 20.05 V leri, slovenski ČB film, 21.40 Odmevi, Šport, Vreme, 22.20 Intervju, 23.15 Bašar - Gospodar kasa, francoska dokumentarna oddaja, 0.15 Spogledljiva klasika ... Čelo v zrcalu senc in plesa (F. Gulda, Cadenza), 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Šport, Vreme, 1.45 Info-kanal

NEDELJA, 13.05.2018, II. spored TVS

7.00 Duhovni utrip: Kraljeve hčere, 7.15 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 7.50 Glasbena matineja, 9.10 Slastna kuhinja: Godovina Stroganov s pire krompirjem, 9.40 Bober - dvajset let po ponovni naselitvi, dokumentarna oddaja, 10.20 Jeklene ptice nad Idrijo, dokumentarni film, 11.15 Žogarija, 11.45 Japonska kuhinja, japonska nanizanka, 12.50 Svetovni popotnik: Najzanimivejše afriške pustolovščine, 14.00 Zvezdana, 14.50 Pesem Evrovizije 2018, 18.25 Kako nastane človek: Poslednji potisk, angleška dokumentarna serija, 19.20 Godec, zaigraj na škan, da pokažemo nov gvant!, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Nemčija : Finska, 22.15 Ambienti, 22.45 Bleščica, oddaja o modi, 23.15 Lizbona, 12 točk!, 0.25 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Nemčija : Finska, 2.20 Glasbeni spoti, 3.25 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 14.05.2018, I. spored TVS

6.25 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Kuharija na kubik, kuharska oddaja, 10.50 10 domačih, 11.20 Vem!, kviz, 12.05 Kaj govoriš? = So vakeres? 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Sveto in svet: »Spet kliče nas venčani maj«, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.40 Osmi dan, 16.10 Z glasbo in s plesom, 16.30 Zlata dekleta (III.): Materinski dan, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Adrenalinci: Skok z elastiko, dokumentarna serija o mladostnikih, 17.55 Novice, 18.00 Young Village Folk, 18.05 Lili in Čarni zaliv, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.55 Platforma, 23.30 Glasbeni večer, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.15 Info-kanal

PONEDELJEK, 14.05.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 Drevesa pripovedujejo: Oreh, dokumentarna oddaja, 9.25 Hiške, dokumentarni film, 10.30 Dobro jutro, 13.15 Bosanski planinski konj na robu preživetja, dokumentarna oddaja TV Maribor, 14.15 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.25 Jazz Cerklno, dokumentarni feljton, 16.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Rusija : Slovaška, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Studio kriškaš: Dan, 19.20 Bukvožerček: Anica in Jakob, otroška oddaja o knjigah, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Svetovni popotnik: Vzpon in propad Britanske Indije, 21.00 Oproščen, norveška nadaljevanka, 21.55 Citizenfour, ameriška dokumentarna oddaja, 23.55 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Rusija : Slovaška, 1.50 Glasbeni spoti, 2.50 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 15.05.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Obzorja duha: Kaj je resnica? 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.45 Kino Fokus, 15.00 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.30 Od popka do zobka: Oči, zabavno-poučna oddaja za otroke, 15.55 City folk - Obrazi mest: Najboljše zgodbe, dokumentarna oddaja, 16.30 Zlata dekleta (IV.), ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Žvenki: Kovinska buba, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Doktorica Fosterjeva II., britanska nadaljevanka, 20.55 Severna Koreja in ZDA - šopirjenje z jedrskim orožjem, francoska dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 23.10 Pričevalci: Roza Pavlin Kihler, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

TOREK, 15.05.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.35 Žogarija, 9.05 Slovenski vodni krog: Rižana, dokumentarna nanizanka, 9.45 Village Folk - Ljudje podeželja: Mladi pastirji jelenov, dokumentarna serija, 10.15 Alpe-Donava-Jadran: Vis: Bogastvo prepovedanega otoka, 11.00 Dobro jutro, 12.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Finska : ZDA, 14.25 Gib ste ne, dokumentarni feljton, 15.10 Lizbona, 12 točk! 16.30 Halo TV, 17.00 Začnimo znova: Danes bom povedal, slovenska nanizanka, 17.30 Začnimo znova: Nevede mama, slovenska nanizanka, 18.10

Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Kdo si pa ti?, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.30 Jadranje - pokal Portoroža v razredu RC 44, reportaža, 20.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Rusija : Švedska, 22.20 Beli bog, koprodukcijski barvni film, 0.25 Glasbeni spoti, 1.25 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: Finska : ZDA, 3.25 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SREDA, 16.05.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Iz mariborskega studia, 11.00 Vem!, kviz, 11.30 Slastna kuhinja: Juha po navdihu ribollite, 11.50 Platforma, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju, 14.35 Duhovni utrip, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.35 Male sive celice, kviz, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Turbulenca: O lepem, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Dobrodošli pri Jonu, risanka, 18.10 Mimi in Liza: Vesolje iz mehurčkov, risanka, 18.15 Dobrodošli pri Jonu, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Vrnitev domov, kitajski film, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.55 Panoptikum, 23.55 Turbulenca: O lepem, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

SREDA, 16.05.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Zapeljevanje pogleda: Lujo Vodopivec in Metod Frlc, dokumentarna serija, 9.00 10 domačih, 9.45 Začnimo znova: Danes bom povedal, slovenska nanizanka, 10.30 Začnimo znova: Nevede mama, slovenska nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.30 Dobro jutro, 13.50 Dober dan: Iz mariborskega studia, 14.40 Vikend paket, 16.00 Ambienti, 16.30 Halo TV, 17.00 Začnimo znova: Dr. Ekologija, slovenska nanizanka, 17.30 Začnimo znova: Keksolog, slovenska nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Profesor Pustolovec: Prek morja čez ocean, poučna oddaja za mlade, 19.20 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Glasba skozi čas: Romantika, nemška glasbena dokumentarna serija, 20.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 21.50 Bleščica, oddaja o modi, 22.20 Prevara (I.), ameriška nadaljevanka, 23.30 Glasbeni spoti, 0.35 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 17.05.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca: O lepem, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.25 Zlata dekleta (II.): Ujeti soseda, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: V spomin na Demetra Bitenca, 14.35 Slovenci v Italiji, 15.00 Brez meja - Határtalan, oddaja TV Lendava, 15.50 Prava ideja: Ven Jemeršič, režiser, 16.30 Zlata dekleta (IV.), ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novic, 18.00 Utrinek, 18.05 Mala kraljična: Hočem žvižgati!, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Volitve 2018, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Veliki slikarji na malem zaslonu: Van Gogh - nov pogled, britanska dokumentarna serija, 0.35 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Info-kanal

ČETRTEK, 17.05.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Slovenski vodni krog: Nadiža, dokumentarna nanizanka, 8.40 Na lepše, 9.20 Bober - dvajset let po ponovni naselitvi, dokumentarna oddaja, 10.00 Začnimo znova: Dr. Ekologija, slovenska nanizanka, 10.45 Začnimo znova: Keksolog, slovenska nanizanka, 11.15 Halo TV, 12.00 Dobro jutro, 15.15 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: četrtfinale, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Vetrnica: Čarobni vrt, 19.00 Od popka do zobka: Oči, zabavno-poučna oddaja za otroke, 19.15 Mulčki: Stari računi, risanka, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: četrtfinale, 22.20 Vbod, ameriški film, 0.00 Slovenska jazz scena, 0.50 Glasbeni spoti, 2.05 Hokej na ledu - svetovno prvenstvo elitne skupine: četrtfinale, 4.00 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

Državna slovenska samouprava Vas vljudno vabi na
Az Országos Szlovén Önkormányzat tisztelettel meghívja Önt

SREČANJE PORABSKIH SLOVENCEV

2. junija 2018 v Monoštru

ORSZÁGOS SZLOVÉN TALÁLKOZÓ

2018. június 2-án Szentgotthárd

PROGRAM

- 12.00 Sprejem gostov v šotoru pri Hotelu Lipa
- 13.00 Slovenska sveta maša v baročni cerkvi
- 14.30 Kulturni program v šotoru
- 16.00 Kosilo in prijateljsko srečanje
- 17.00 Potovanje h križu v Modincih v Avstriji
- 17.30 Veselica v šotoru z Ansamblom Ekart

PROGRAM

- 12.00 A vendégek fogadása a Lipa Szálló melletti sátorban
- 13.00 Szlovén szentmise a barokk templomban
- 14.30 Kulturális műsor a sátorban
- 16.00 Ebéd és baráti találkozó
- 17.00 Utazás a mogersdorfi kereszthez Ausztriába
- 17.30 Bál a sátorban az Ekart zenekarral

JELENTKEZNI LEHET / PRIJAVITE SE LAHKO DO 20. MAJA 2018

V ANDOVCIH

- pri KARČIJU HOLECU: 06-20-255-7895

NA DOLNJEM SENIKU

- pri ILDIKI DONČEC TREIBER: 06-30-609-4970

NA GORNJEM SENIKU

- pri EVI LAZAR: 06-30-742-1482
- pri MARTINU ROPOŠU: 06-30-237-9164

V SAKALOVCIH

- pri LACIJU NEMEŠU: 06-20-591-7545
- pri IRENI LIBRICZ FASCHING: 06-20-210-7905

V SOMBOTELU

- pri MARIJI KOZAR MUKIČ: 06-30-495-2697

V MOSONMAGYARÓVÁRU

- pri LACIJU BRASITSU: 06-30-994-4407

V ŠTEVANOVCIH

- pri AGICI HOLEC: 06-30-597-3331
- pri LACIJU KOVAČU: 06-30-580-3857

V MONOŠTRU - V SLOVENSKI VESI

- pri ILUŠKI BARTAKOVIČ: 06-30-450-3332

na VERICI-RITKAROVCIH

- pri IŠTVANU TRAJBARJU: 06-30-501-6922
- pri TAMAŠU DONČECU: 06-30-503-7790

V BUDIMPEŠTI

- pri AGOTI KÁLLAY: 06-70-903-5465
- pri PETRU KONDORJU: 06-30-378-1744

PRI URADU DSS: 06-94-534-024

DRŽAVNA
SLOVENSKA
SAMOUPRAVA

ORSZÁGOS
SZLOVÉN
ÖNKORMÁNYZAT